

[Horn.]

billedet, og for det andet var det vor opfattelse, at vi her fik et af vore gamle skolekrav gennemført, kravet om et 8. skoleår. Ingen kan være i tvivl om vor stilling, heller ikke den konservative hovedstads- presse. Vi har erkendt, at midterlinjeforslaget ingen politiske muligheder havde. I næsten 5 måneder bejlede vi til det konservative folkeparti for at få dette parti til at gå ind for et 8. skoleår. Alle ved fra forhandlingerne i fjor, at det bristede på grundlag af det konservative partis vakkende stilling over for denne sag i februar 1956.

Herefter var der som fremhævet i min tale i fjor kun én realpolitisk vej frem: at vi søgte en midterlinje på basis af de fælles synspunkter, som fandtes inden for det radikale venstre, venstre og vort parti. Resultatet er velkendt. Det bar frem til de forslag, der fremsattes den 13. november i fjor til fri forhandling fra de tre partiers side. Vi mener stadig, det er en mangel, at det 8. skoleår ikke gøres obligatorisk, og vi ser gerne, om der kunne findes flere muligheder for at underbygge det frivillighedsgrundlag, som her er videreført fra den tidligere ministers forslag, og hvorefter der er sikret hvert barn ret til at deltage i en 8. klasses undervisning eller ungdomsskoleundervisning og sikret et ekstra statstilskud til de kommuner, som indretter sig med et 8. skoleår. Hermed er klart markeret velvilje fra et stort flertal i denne sal, men som sagt, vi havde gerne set, at vi var kommet videre.

Alle husker det dødvande, der opstod, efter at Danmarks Lærerforening sidste efterår havde erklæret strejke over for samarbejdet med folketinget. Jeg erindrer her om vor appel i fjor til lærerorganisationerne om at deltage i arbejdet på normal måde. Lærerorganisationerne ønskede en særstilling og kan have haft deres grunde dertil, prestigehensyn, og hvad ved jeg. Jeg kan godt for vort vedkommende sige, at der gik ingen splinter af os, fordi vi fra udvalgets side — om ikke på knæ, så dog høfligt — måtte anmode de ærede organisationer om at afblæse strejken. Det lykkelige skete, at de afblæste strejken, og da der ikke tidligere officielt har været lejlighed til at sige tak for det, benytter jeg mig af lejligheden i dag til at sige tak til lærerorganisationerne, fordi

de afblæste den strejke, som blev indledt efter lærerorganisationernes møder i 1956. Jeg kan sige, at vi fik en saglig og fredelig snak om tingene; der var ingen smækken med dørene som ved efterårsmøderne i 1956. Forhandlingsemnerne kan de ærede medlemmer finde i den beretning, som er afgivet af udvalget — Folketingstidende 1956-57, tillæg B. sp. 465 og 753 — og dér kan de også se resultatet af forhandlingerne, der som sagt førte til, at de tre partier blev enige om principperne. Vi kan kun beklage, at trods de betydelige indrømmelser, der blev gjort til lærerne — for så vidt også til det konservative folkeparti — har det ikke været muligt at få tilslutning fra lærerorganisationerne. Men den gensidige tillid, som rådede under forhandlingerne i foråret, lader vel stadig en mulighed åben for, at nye drøftelser kan bringe parterne nærmere sammen, uanset om vi når til enighed eller ej.

Vi kender lærerorganisationernes synspunkt: at de ikke tror på, at den folkeskole, som her er foreslået, kan bære en videregående uddannelse, der vil give samme kvalitetsmæssige resultater som en studentereksamen i dag. Vi kan kun erklære os tilfredse med, at organisationerne har erkendt, at folketinget har den endelige afgørelse, og jeg kan tilføje, at tinget naturligvis også har ansvaret, idet vi forudsætter, at skolens arbejde som hidtil kan dækkes inden for rammerne af de lovforslag, der her er til behandling og ventes gennemført både for folkeskolens og for de dertil hørende realklasser.

Jeg har de sidste dage igen gennemgået referaterne af de forhandlinger, som førtes med organisationerne. Jeg har gennemlæst dem nogle gange og fundet bekræftelse på, at sagen er vendt og drejet i alle vinkler, og her er jeg tilbage ved det, som endnu skiller os. Jeg mener, at den tidligere undervisningsminister havde ret, når han ved slutningen af forhandlingerne gav udtryk for, at det, som skilte parterne, i virkeligheden kun var af en papirvægs tykkelse. Det, som skiller, er jo kun en forskellig bedømmelse af, om den foreslåede ordning for folkeskolen er stærk nok til at bære de overliggende skoler og læreanstalter, og så selvfølgelig lærerorganisationernes krav om det 8. skoleår.

Vi erkender, at den hårde deling og